

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredni dnevi in prazniki. — Inzerat: do 30 petič a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inzerati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod: velja mesečno v Jugoslaviji Din 12, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo

Ljubljana, Knaflcova ul. 5

Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:

MARIBOR, Grajski trg 8. — NOVOMESTO, Ljubljanska cesta, tel. št. 26. Račun pri pošti, ček. zavodu v Ljubljani št. 10.351

CELJE, Kocanova ulica 2. — Tel. 190. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — Tel. 190.

Velepomembna akcija Jugoslavije in Rumunije Prvi konkretni predlog za ukinitve carinskih barijer v Evropi

Jugoslavija in Rumunija sta pripravljene ukiniti zaščitne carine na industrijske pridelke, če ukinejo industrijske države carine na agrarne pridelke

Bukarešta, 3. julija. V tukajšnjih diplomatskih krogih se zatrjuje, da je bil namen dr. Marinkovičevega poseta v Bukarešti ustanovitev skupne gospodarske fronte med Jugoslavijo in Rumunijo.

Obe državi nameravata postaviti industrijskim državam konkreten predlog, da sta pripravljene ukiniti vse zaščitne carine na industrijske proizvode, če se industrijske države obvežejo s svoje strani, da bodo ukinitve zaščitne carine na uvoz agrarnih produktov iz Jugoslavije in Rumunije ter prevzele za svoj trg gotov kontingent agrarnih produktov.

Jugoslavija in Rumunija bosta povabili tudi Madžarsko, da se priključi tej akciji, ki ima namen zaščititi agrarne države pred propadom in omiliti obstoječo agrarno krizo.

Predlog je tudi v skladu s akcijo Društva narodov za ukinitve carinskih barijer ter s akcijo Brianda za poglobitev gospodarskega sodelovanja med evropskimi državami. V diplomatskih krogih vlada prepričanje, da bo ta predlog Jugoslavije in Rumunije, ki je bil odobren tudi na zadnji konferenci Male antante v Štrbskem Plesu, našel globok odmev v vsej Evropi ter da bo rodil pozitivne rezultate, ker je res prvi konkretni predlog za odstranitev carinskih barijer in poglobitev gospodarskega sodelovanja.

V smislu tega predloga se tudi trgovinska pogajanja med Jugoslavijo in Avstrijo ne bodo nadaljevala na dosednji osnovi, marveč v skladu s tem pokretom. Čene bo prišlo do sporazuma, bo ostal do poteka obstoječe trgovinske pogodbe status quo.

Lakota v Rusiji

Značilna izjava pobeglega čekista — Krvavi nemiri v Odesi zaradi lakote

Berlin, 3. julija. »Vorwärts« objavlja izjavo pobeglega funkcionarja sovjetske črke Aga Bebova, ki je nedavno zapustil Moskvo in pobegnil v Pariz. Bebov naglašja v svoji izjavi, da v Rusiji ni več niti sledu kake svobode. Vsaka svobodna beseda je onemogočena. Delavski razred mora doprinositi brezprimerno žrtve za izvedbo gospodarskega načrta in pri tem fizično in moralno propada. Kmetijstvo je uničilo kolektivizacija in Rusija kot največja agrarna država na svetu danes dobesedno strada. Zunanja politika je ena sama laž. Trgovinska politika sovjetskih mogotcev je naravnost zločin nad ruskim narodom. V času ko stradajo milijoni in ko široke mase

naroda nimajo niti trohice živil, se izvažajo ogromne količine žita in drugih pridelkov v inozemstvo, izkupiček pa gre v žep sovjetskih mogotcev in v blagajne inozemskih komunistov.

London, 3. julija. Po vestih iz Odesse je prišlo tam do krvavih nemirov. V mestu vlada lakota, ker so izčrpane vse zaloge živil. Delavstvo je zaradi tega priredilo velike demonstracije. V povorki so nosili Lenineve slike z napisom: »To je vsa naša hrana! Otroci pa so nosili napise: »Lačni smo! Demonstranti so napadli trgovine in skladišča živil ter jih docela izropali. Vojstvo, ki so ga pozvali na pomoč, se je pridružilo demonstrantom in napravilo v mestu krvav pokol.

Anglija se pripravlja na nove volitve

Politični položaj je postal nevzdržen — Po splošni sodbi bodo volitve razpisane najpozneje meseca novembra

London, 3. julija. Kakor poroča »Westminster Gazette«, je postal politični položaj v Angliji tako zapleten, da so absolutno potrebne nove volitve. List naglašja, da delavska vlada ni izpolnila svojih obljub in vedno bolj narašča nezadovoljstvo v delavskih krogih.

List navaja v podkrepitev svojih trditev stanje angleške industrije in trgovine in vse bolj naraščajočo brezposelnost. List meni, da je delavska vlada s povišanjem podpov za brezposlene pritegnila v krog podpirancev tudi take, ki do brezposelnosti niso sploh bili upravičeni. Zato je številno brezposelnih tudi tako naraslo. List piše nadalje, da morejo edino volitve razčistiti sedanjí položaj in poudarja, da so toliko bolj potrebne, ker se je politično mnenje mas v veliki meri izpremenilo, kar posebno dokazuje številne nadomestne volitve v angleški parlament, kjer so zabeležili znaten padec glasov delavske stranke. List zaključuje, da se

vzdržuje delavska stranka na vladi edino s pomočjo liberalne stranke. Ta sporazum temelji na zelo omejenem delovnem programu in vsaka najmanjša komplikacija v Indijski vprašanju je v stanju v enem mahom porušiti komaj porojeni liberalno-delavski sporazum.

London, 3. julija. V vodstvu konservativne stranke je povzročilo veliko razburjenje dejstvo, da je nastal v vrstah konservativne stranke resen razkol, kar je v trenutku, ko sili ves položaj v Angliji v volitve, za konservativno stranko, ki je upala, da pride pri prihodnjih volitvah zopet na vlado, naravnost usodnega pomena. V političnih krogih prevladuje splošno mnenje, da bodo volitve najpozneje novembra, če bi se izkazalo, da je manjšinska vlada pod Macdonaldovim vodstvom nemogoča. Ni izključeno, da pride zaradi dogodkov v Indiji do politične krize meseca oktobra ali pa novembra. Zato je konservativna stranka odredila, naj se do septembra urode volilni ineniki.

Nova stavba perušila

Praga, 3. julija. Na Masarykovem trgu se je včeraj popoldne v Penešovu zrušila železobetonska stavba trgovske hiše, ki je bila pred kratkim dograjena. Izmed 35 delavcev, ki so bili še zaposleni na stavbi, je večina ušla nevarnosti. Dva delavca je zasulo in sta nekaj časa dajala znake s trkanjem, pozneje pa sta utihnila. Ko so jih izkopali, sta bila že mrtva. Trajalo bo več dni, predno bodo razkopali ruševine. Kakor se zatrjuje, se je nesreča pripetila, ker je počila ena izmed glavnih travverz.

Krvava bitka na Kitajskem

Nanking, 3. julija. Kakor poročajo uradno, so čete nacionalistične vlade definitivno pri Hengčovu potokle čete Kvangsu in komuniste Čangfakuejsa. Bitka je bila zelo krvava in je trajala tri dni. Uporne čete so imele 15.000 mrtvih, dočim cenijo vladne izgube na 5000 mož.

Evropski filmski trust

London, 3. julija. Danes je prispel semkaj nemški filmski ravnatelj dr. Erich Pommer. Kakor poročajo, je njegov poset v zvezi s akcijo evropskih filmskih družb, da se ustvari trust evropskih filmskih podjetij, ki naj bi zavrl vse bolj naraščajočo konkurenco ameriških filmov. Po drugih vesteh bodo Ufa-film in druge francoske in nemške filmske družbe ustanovile ogromen evropski filmski trust.

Vladna akcija na Poljskem

Varšava, 3. julija. Državni predsednik Mościcki, ki je te dni potoval skozi zapadne province, je prispel v Druskeniki, kjer se zdravi kakor znano maršal Pilsudski. Tjaki je dospel tudi ministrski predsednik Slawek, iz česar sklepajo, da se bodo vršili med tremi državniki važni politični razgovori. V glavnem gre za akcijo proti sklepom levice in centru na zadnjem zborovanju v Krakovu.

Tudi Leninova vdova v nemilosti

Moskva, 3. julija. Na zasedanju komunističnega strankinega kongresa je govorila tudi 71letna Leninova vdova ga. Krupskaja o kulturnem delu v Rusiji. Njena izvajanja med poslušalci niso našla odobravanja, tako da je padlo med njenim govorom mnogo medklincev. Govornica je morala poslušalcem na opetovane medklince pojasniti, kakšno stališče zavzema glede padca Rykova in Tomskega.

Imenovanje banskega sveta za dravsko banovino

Banski svet šteje 40 članov — Za mesto Ljubljano so imenovani: dr. Albert Kramer, Ivan Kregar, Fran Orehek in Albin Prepeluh

Beograd, 3. julija AA. Predsednik ministrskega sveta in minister za notranje zadeve je z odlokom z dne 3. julija 1930 pod št. 35751 na podlagi čl. 26 zakona o banski upravi imenoval za člane banskega sveta dravske banovine:

za srez brežiški: Franc Lipej, posestnik in trgovec v Brežicah; za srez gornjegradski: Martin Steblovljak, predsednik občine Smartno ob Paki;

za srez dolnjelendavski: Štefan Litrop, obrtnik in predsednik občine Strnišče;

za srez dravograjski: Peter Mravljak, ekonom iz Vuhreda; za srez kamniški: Ivan Štrcin, posestnik iz Kaplje vasi;

za srez konjiški: Ant. Košir, predsednik občine Vitanje; za srez kočevski: Jakob Ramovž, župnik v Velikih Laščah;

za mesto Kočevje: dr. Ivan Sajovic, odvetnik v Kočevju;

za srez kranski: Oton Detela, občinski odbornik v Predvdvoru;

za mesto Kranj: Ciril Pirc, predsednik občine in trgovec v Kranju;

za mesto Tržič: Ivan Lončar, predsednik občine in hotelier v Tržiču;

za srez krški: Alojzij Kuret, dekan iz Leskovca pri Krškem;

za mesto Krško: Joško Pfeifer, posestnik v Krškem;

za srez Laško: dr. Franjo Roš, predsednik občine v Laškem;

za srez litijski: Hinko Lebingler, trgovec in predsednik občine Litija;

za srez logaški: Gabrijel Oblak, predsednik občine in posestnik v Logatcu;

za mesto Ljubljano: dr. Albert Kramer, novinar in bivši minister; Ivan Kregar, obrtnik in občinski odbornik;

Franjo Orehek, hranilniški ravnatelj in Albin Prepeluh, vsi v Ljubljani;

za srez ljubljanski: Valentin Bahnik, posestnik v Gornji Šiški;

za srez ljutomerski: Jakob Rajh, posestnik v Ljutomeru;

za srez mariborski, desni breg: Srečko Robič, posestnik in predsednik občine v Limbušu;

za srez mariborski, levi breg: Ivan Šerbinek, posestnik v Vršniku;

za mesto Maribor: dr. Alojz Juvan, odvetnik in predsednik občine; dr. Ljudevit Pivko, profesor in Rudolf Golouh, šef borze dela, vsi v Mariboru;

za srez murskosobotski: Franjo Paplik, župnik v Pučincih;

za mesto Mursko Soboto: Josip Benko, industrijalet in predsednik občine v Murski Soboti;

za srez novomeški: dr. Franc Kulovec, bivši minister iz Novega Mesta;

za mesto Novo mesto: dr. Josip Režek, odvetnik in predsednik občine v Novem mestu;

za srez ptujski: Ivan Veršič, predsednik občine Sv. Marko;

za mesto Ptuj: dr. Matej Senčar, odvetnik v Ptuj;

za srez radovljiški: Josip Lavtžar, trgovec v Kranjski gori;

za mesto Jesenice: dr. Maks Obernel, glavni tajnik KID na Jesenicah;

za srez slovenjegraški: Alojzij Čizek, župnik;

za srez celjski: Alojzij Mihelčič, trgovec in posestnik na Bregu pri Celju;

za mesto Celje: dr. Alojzij Goričan, odvetnik in predsednik občine Celje;

za srez čabarski: dr. Bogdan Korčnik, odvetnik in predsednik občine Čabar;

za srez šmarnski: Florijan Gašek, gostilničar in predsednik občine Loka.

Ne silite v Brazilijo!

Novosadski »Deutsches Volksblatt« priobčuje obširno poročilo o tragediji jugoslovenske rodbine, ki se je bila pred leti izselila v Brazilijo. Bridka usoda nesrečne obitelji naj bo glasen memento onim, ki še vedno nasledajo bombastičnim obljubam premetenih agentov in hodijo iskati srečo v tujino.

Dne 2. decembra 1925 je prodal posestnik Nikola Zahner iz Starega Siva vse svoje imetje in se z ženo in štirimi otroci preselil v Brazilijo, trdno prepričan, da ga tam čaka sreča in bogastvo. Verjel je sleparskim agentom, ki so ga znali pregovoriti, češ, da se po Braziliji pretaka med in mleko in da dobi takoj dovolj rodovitne zemlje. Seveda je ostalo samo pri obljubah. Že potovanje je bilo za Zahnerjeve usodopolno. V nezakurjenih vagonih se je žena na potovanju do Hamburga tako prehladila, da so se ji vzele oči. Po napornem potovanju je končno družina prispela v Brazilijo. Toda čakalo jo je novo razočaranje. Zahnerja in njegovo ženo so kljub protestom poslali na plantažo obrat kavu.

Življenje na plantaži je bilo nezno. Otroke so mučili tako zvane pečene uši, roditelja pa sta morala delati noč in dan za pičlo plačo. Izpostavljena sta bila trpljenju in pomanjkanju, pa tudi šikanam. Često so ju tudi pretepali. Zahner je kmalu potrošil vse, kar je bil prinesel iz domovine. Videč, da bo rodbina poginila od lakote, če pojde tako naprej, je prosil, naj ga gospodar odpusti, toda prošnja je bila odbita. Končno je sklenil pobegniti, kar se mu je z največjim naporom in smrtno nevarnostjo posrečilo.

Rodbina se je preselila v Sao Paulo, kjer jo je deloma še spremljala sreča. Zahner in njegovi dve starejši hčerki so dobili delo. Zahner je večkrat pisal domov, da se jim godi nekoliko bolje in da upa, da si bo lahko kmalu prihranil toliko denarja, da se bo vrnil. V pisnih je omenjal, da lahko govori o sreči, ker je dobil delo, kajti na tisoče izseljencev je brez zaslužka. Mnogo njegovih znancev in sorodnikov si je kupilo hiše na obroke, ker pa so ostali nenadoma brez zaslužka, seveda dolgov niso mogli poravnati. V takih primerih so morali hiše brez vsake odškodnine vrniti prvotnim lastnikom, pa čeprav so izplačali še polovico kupne cene.

Zahner je upal, da se bo lahko že čez eno ali dve leti vrnil, toda usoda je hotela drugače. Lani v maju je pri prekoračenju železniške proge prišel pod vlak. Neuroč-

než je v bolnici po štiridnevnih strašnih mukah preminul.

Toda nesreča nikoli ne pride sama. Žena je po moževi smrti osepela, par dni po njegovi smrti pa je rodila šestega otroka. Sedaj živi rodbina, obstoječa iz nesrečne slepe vdove in šestih otrok, v Braziliji v nepopisni bedi, izročena na milost in nemilost tujim ljudem.

Bivši italijanski finančni minister v Budimpešti.

Budimpešta, 3. julija. Bivši finančni minister grof Volpi bo prispel semkaj, kjer bo ostal nekaj dni. Volpi je na poti po Evropi in bo razpravljaj na Madžarskem z gospodarskimi faktorji.

500 ur v zraku.

Chicago, 3. julija. Letalo »City of Chicago«, s katerim so bratje Hunter poleteli na vztrajnostni polet, je že 500 ur (21 dni) v zraku. Letalo je sedaj preletelo okroglo 60.000 km.

»Južni križ« v Chicagu.

Chicago, 3. julija. Semkaj je prispel »Južni križ«, v katerem je Kingsford Smith preletel Atlantski ocean. »Južni križ« bo preletel ameriški kontinent.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 22,73, Berlin 13,4775, Bruselj 7,8926, Budimpešta 9,8926, Curih 1094,4 — 1097,4 (1095,9), Dunaj 796,70 — 799,70 (798,20), London 274,77, Newyork 56,29 — 56,49 (56,39), Pariz 221,17 — 223,17 (222,17), Praga 167,28 do 168,08 (167,68), Trst 296,03.

INOZEMSKA BORZE.

Curih. Beograd 9.1275. — Pariz 20.2725. — Newyork 515,56. — London 25.0725. — Milan 27,0125. — Madrid 59,5. — Berlin 122,96. — Dunaj 72,835. — Sofija 3,74. — Praga 15,30. — Varšava 57,90. — Budimpešta 90,285. — Bukarešta 3,065.

Član Vodnikove družbe, ali si že pridobil družbi enega novega člana?

Pred novo redukcijo delavstva

Meročajne oblasti naj pravočasno ukrepejo vse potrebno, da delavstvo ne ostane brez zaslужka

Jesenice, 1. julija.

Kakor javljajo praški listi, so v železnici v Vitkovicih radi nezadostne zaposlenosti tamošnjih valjarn odpadli 1600 delavcev. Ako bo še naprej primanjkevalo naročil, je po poročilih omenjenega podjetja računati s tem, da bodo v kratkem sledile še nadaljnje redukcije, ki bodo zadele več sto delavcev. »Grazer Tagblatt« pa poroča te dni, da je v veliki železarni v Donawitzu 4000 delavcev in nameščencev brez dela. Železarna je ustavila obratovanje 21. junija, najpoprej za teden dni, ker pa le ni naročil, bodo poročili obrati najmanj še en teden, t. j. do 7. julija.

Tudi za naše domače železarne so razmere zelo slične. Sporoča se nam, da bo naša največja železarna na Jesenicah radi pomanjkanja naročil morala prirediti z opuščanjem delavcev. Vobče so poletni in jesenski meseci za železarne najboljše čas, toda letos je zaposlenost izredno slaba. Bati se je torej, da bo brezposelnost v prihodnjih mesecih v naših domačih železnah še bolj narasla in da bo treba računati radi tega še z nadaljnjimi redukcijami.

Teh redukcij bi po našem mnenju pač ne bilo treba, ako se ne bi uvažalo v našo državo toliko inozemskega valjanega železa in drugih železnih izdelkov, ki bi se vendar lahko naročali v domačih železnah. Ako premostrimo carinsko statistiko uvoza, vidimo, da je bilo uvoženo v Jugoslavijo n. pr. lani

valjanega železa	26.801 t
železne žice	2.200 »
železne pločevine	6.337 »
železniki	602 »

skupaj torej 35.490 t

in sicer od teh količin
15.120 t iz Avstrije
9.919 » » Madžarske
6.653 » » Č. S. R.
1.974 » » Belgije.

Vpoštevanje so v teh postavkah samo one posojitve carinske statistike, ki obsegajo izdelke, katere proizvajajo tudi domače železarne. Ako si predložimo te številke, se moramo nehoti vprašati, kako je z iz-

vozom naših agrarnih proizvodov v omejenih državah.

Madžarska, ki je sama agrarna država, vobče ne kupuje od nas agrarnih proizvodov, vendar pa izvaja na podlagi ugodne trgovinske pogodbe prav velike množice izdelkov svojih železnar na naše tržišče in postruže tako našo gospodarsko krizo.

Avstrija in Češkoslovaška sta povisale še v zadnjem času svoje carine na agrarne proizvode v precejšnji izmeri in ovirata s tem naše poljedelstvo, da ne more izvažati svojih izdelkov v omenjeni državi. Iz istih obeh držav, ki ne kažejo za naše potrebe nobenega razumevanja, se uvažajo k nam velike količine industrijskih izdelkov, v ogromno škodo naše industrije, ki mora svoje delavstvo opustiti.

Slično je z Belgijo in z drugimi državami, ki hočejo vse v Jugoslavijo samo uvažati in ki izpodbijajo cene navzlic carinski zaščiti, z očitnim namenom, da bi prisilile s tem našo industrijo k ustavitvi obratovanja. Zlasti kar se tiče jugoslovenskih železnar, bi gotovo ne bilo potrebno, da se delavstvo opusti, ako ne bi inozemske tovarne tako znanih količin svojih izdelkov uvažale v Jugoslavijo, čeprav se največji del dotičnih proizvodov izdeluje v naših domačih tovarnah. Inozemski železnarji bi ostali v Jugoslaviji še vedno zadostno torišče, ako bi dobavljali in uvažali k nam samo one izdelke, ki se v naših domačih železnah ali sploh ne proizvajajo ali pa vsaj ne v zadostnih količinah.

Sprito preteče nevarnost redukcij številnega delavstva v naših domačih železnah smatramo za potrebno opozoriti pristojna oblastva, zlasti ministrstvo za socialno politiko in ministrstvo za trgovino in industrijo na nevarne razmere, da bi se pravočasno uveljavili potrebni ukrepi, ki naj bi naše delavstvo obvarovali pomanjkanja in bede. Bati se je, da bodo nameravane redukcije v naših železnah učinkovale tudi na druge industrijske panoge, tako n. pr. zlasti na premožno industrijo, ki je itak ni v ugodnem položaju. Kako bi se dale preprečiti velike redukcije delavstva, bi se morda najbolje ugotovilo na skupni anketi pristojnih oblastev in domačih železnar. Čim prej bo prišlo v tem pogledu do primernih zaključkov, tem bolj bo naše delavstvo hvalno pristojnim oblastvom, ako bi se odpravila ona negotovost, ki jim ogroža sedaj ekzistenco.

Pa so ga le prepeljali

Snoči so Korskini paviljon srečno prepeljali z Aleksandrove na Miklošičevo cesto

Ljubljana, 3. julija.

Paviljon je že na Miklošičevi cesti, dvomljivo in strokovnjaki, ki so videli razgledano vso Aleksandrovo in Dunajsko cesto, Dalmatinovo ulico in Miklošičevo cesto ter so paviljon že razdili, pa menda potrjuje premišljeno svojo blaznjo v hišici. Hišico, ki jo je pozabil paviljon na Aleksandrovi cesti, bi bilo pa treba brž spraviti v muzej. Kar se tiče malenkostnih in le nekaj milimetrov globokih ozkih zarez v tlaku, ki ga je polnočno sonce tako razgledalo, da je bil mehak kakor maslo, je pa tudi rešena stvar, saj so jugoslovenski turisti napisali, da škodo trpi mestna občina. Tako grozansko škodo bi pač prenesel marsikdo, zlasti pa mestna občina, ker ima z zagrebško firmo, ki je napravila tlak, baje kontrakt, da firma vsako leto brezplačno popravi poškodovani asfalt.

Včeraj jutraj je bila namreč na policijski ovadbi zaradi motenja prometa, občina je pa hitela ustaviti prevoz paviljona. Čeprav je bil policijski prevoz naznanjen in je tudi mestna občina dovolila transport. Čez dan so se pa lepo zmenili in zvečer je hotel paviljon kakor po parketu ter se ustavil šele na Miklošičevi cesti, kamor je bil namenjen. Treba ga je samo še potegniti s ceste na že pripravljeno temeljno betonsko ploščo in veliko delo, ki je Ljubljano tako razburilo, bo končano v čast pogumnosti in v svoje znanje zaupajočega mladega mestnega stavbenika g. Miroslava Zupana. In v veliko čast naše Tehniške srednje šole, ki vsaj tako sposobne stavbenike.

Poudarjamo, da je paviljon prepeljan brez poškodb in popolnoma intakten, čeprav so prerokovali nasprotni transport, da se bo razpadel. Pa tudi oni, ki so svetovali, naj paviljon razdrijo in zopet postavijo, se so hudo vrezali. Pri razdiranju bi se namreč pokvarilo toliko materiala, da je nekda firma zahtevala za podiranje in zopetno postavljanje paviljona 45.000 Din — g. Zupan in gospa Korskova sta pa podpisala pogodbo na 12.000 Din in ne samo za prevoz, temveč tudi za temelje, podrtje in, ko bodo paviljon zopet odstranili, zopet postavljeno ograjo na Miklošičevi cesti, skratka, g. Zupan je na Aleksandrovi cesti od g. Korskove sprejel ključ paviljona in ga ji na Miklošičevi cesti zopet izročil za 12.000 Din. Ko občinstvo vse to zve, bo gotovo soglasno, da stavbenik Miroslav Zupan zasluži splošno priznanje in čestitke.

Sinoči je podjetnik, kakor smo že včeraj pisali, zamenjal sprednja kolesa z valjari, zadnja kolesa pa drugače okoval in dal na močnejše, 35 mm debele osi. Po Miklošičevi cesti je paviljon hitel, da je bil naenkrat pred pošto, kjer je v krasnem loku zavil naglo pred »Slova«. Vsa Miklošičeva cesta je bila polna radovednežev. »Slova« restavracija pa natlačena, da se natakari komaj prinašali vrhce razgledni gledalci. Okna in balkoni so bili polni in gostje »Slova« so si na balkonu postavili celo stole.

Križ je bil pa na Dunajski cesti, ki je preprečena s telefonskimi, električnimi in tramvajskimi žicami kakor počen lonec. Vse žice so morali monterji sneti in je obkolje cestne železnice imelo seboj tramvajski voz in daleč leste, monter elektrarne je pa kraljeval visoko na paviljonu kupoli in privlačeval šle, pri obkoljevalcih je bil pa tako spreten, da sta se dve

razbili. Druge nesreče ni bilo prav nobene in še posebej moramo omeniti, da je ves teži in za delavce nevarni transport potekel brez najmanjše nezgode, da se ni nikdo nič vžigil.

Po dolgotrajnem snemanju žic so se gledalci posebno bali ostrega in ozkega ovinka na oglu Dalmatinove ulice. Lepo se je paviljon zasul, a je obstal približno Kmetske posojilnice. Izprijeli so avto in Matevžu je hudo šlo za nohte, ko je avto krenil proti Figovu, češ, sedaj se pa peljemo na »ekscitacijo« pri Devici Mariji v Polju. Zaril je razbeljeno sivo glavo pod blazino in prav je imel. Ko je namreč avto potegnil paviljon v pravo smer, se je z rožljajočo verigo zakadil na Figovo dvorišče, da bi bila Ljubljana gotovo ob svojega nenadomestljivega prometnega šefa, če bi ne bil imel z blazino zadelanih ušes. Prav po pravici povedano, vsi smo se bali za svojega neprecenljivega dobričina Matevža in se globoko oddahnil, ko je avto na drugi strani Figovca zopet pridrhal na cesto in se vpregel v paviljon ter se jedro potegnili do namenjenega prostora, kjer bo paviljon, poln najlepšega evreja, stal do dozdavne palače zavarovalnice »Dunav«.

Ali je to mogoče?

Ko opazujem to našo pevsko »fotografijo«, se moram samo prav debelo nasmejati! Tudi jaz sem slišal, da se pogajajo različni kvarteti, oktetni itd. z neko ljubljansko firmo, katere bi imela nalogo poslati lebrav kvartet v Berlin za snemanje gramofonskih plošč. Seveda vsem ni mogoče ustreči in tudi tukaj je bilo tako.

Gospode, ki so zastopali po mnenju pisca slovensko pesem v Berlinu, slučajno se pavske strani dobro posnam in firmi samo čestitam, da je imela pri izbiri tako srečno roko.

Seveda so okusi za petje različni, enim ugaja ta kvartet, drugim zopet drugi, vsekakor pa mora biti petje samo eno in to lepo! Predvsem avelji, dobri in ubavi glasovi, katerih pa pri kvartetu, ki je bil v Berlinu, ni manjkalo! Vem tudi, da imamo v Ljubljani kvartete, katerih član pa že zdavnaj ne odgovarjajo glasovno pevcom, katere piece omenja kot še »neupitec«. Pri nas še niso časi, da bi imeli in in se vasedi različni pevci na koncerte, češ, samo mi lahko gremo!

Mislil, da je vsako zabavljanje čez omenjene gospode pevce krivično, dokler jih pišec na ploščah sam ne sliši. Saj sam tudi, da jih javno sploh še ni slišal! Je pač sama zavist, od katere imamo mnogo spraviti in na katero smo lahko ponosni!

Gospodov pevcev dotičnega kvarteta pa k uspehu iskreno čestitam in jim za drugo pot v Berlin (kaker sem slišal) je berlinska firma kvartet izsava angažirala, da jemlje vzbudbe in želja še večjih uspehov!

Objektivni pavec.

Laznava žena.

— Pomisli, prijatelj, žena mi je nastavila rožice s sosedom.

— Zares?

— Da, toda to še ni vse. Dejala je, da pobegne z njim, pa je še vedno doma.

ITA RINA

v prvi veliki dramatični vlogi
— lepa kot žena — velika
kot umetnica

Ohešenjakova Tončka

Iz pestre policijske kronike

Sreča v nesreči — Vožnja s tujim motociklom — Še o roparskem napadu — Žrtv avtomobila

Ljubljana, 3. julija.

Srečo v nesreči je imel 40letni klepar Alojzij Drnovšek, zaposlen pri kleparsko-mojstru Lovru Pičmanu. Davi je delal na neki stavbi na Mirju. Delal je na strehi, nenadoma pa mu je spodrsnilo in ker ni bil dovolj zavarovan, je strmoglavil s strehe približno 18 metrov globoko. Toda mož je imel čudovito srečo. Zlomil si je sicer levo roko in zadobil tudi notranje poškodbe, kljub temu pa je imel še toliko moči, da se je pobral in sam prišel v bolnico.

V torek zvečer je pustil primarij dr. Pavel Kralc pred Leoniščem svoje motorno kolo s priklopo. To so izkoristili neznan pobalini, sedli so na kolo in se vozili po mestu in okolici. Vozili so se menda vso noč, kajti s kolesom jih ni bilo nazaj. »Črna vožnja« pa se je klaverno končala. Na Selu so se z motorjem zaleteli in prevrnil. Pri karambolu se je motor zelo razbil, neznan paglavci pa so odnesli šila in kopita. Motor so našli včeraj jutraj ves razbit, tako da ima primarij okoli 15.000 Din škode. Za neznanimi paglavci pozveduje policija.

Poročali smo včeraj o drznem roparskem napadu, ki je bil izvršen v Tivoliju na vdovo go. Pavlo Hauptmanovo in njeno hčerko Zoro, učiteljico po poklicu. Napad je bil izvršen tik za Švicarijo, na križišču, kjer se odcepi ena pot proti Šišenskem hribu, ena proti Rožniku, tretja pa proti rezervuariju. Gospa in njena hčerka sta se sprehajali okoli pol 8., torej še pri stelem dnevu za Švicarijo. Tedaj je nenadoma pristopil k njima mlajši mož, star okoli 30 let, ki je govoril hrvaški in zahteval, naj mu izročita denar. Prestrašeni ženski sta brez oklevanja izročili vse, kar sta imeli pri sebi. Lopov je vzel gospej ročno torbico, v kateri je imela vso pokojnino v znesku 1470 Din ter nekaj drobiža, hčerki je vzel srebrno uro ter malo denarnico z rožnim vavcem. Nato je naglo odkril proti goru.

Prestrašeni ženski sta se takoj vrnili proti mestu. V Tivoliju sta srečali skupino diakov in ju obvestili o drznem napadu.

Kako črpajo radensko vodo

Velik obrat v Slatini-Radenci — Do 3.000.000 steklenic zdravilne vode gre vsako leto iz vrelcev

Slatina - Radenci, 30. junija.

Radenska voda je znana daleč po svetu kot izredno zdravilna. Kdor more in kdor je nujno potreben, se pride lečit neposredno v Slatino - Radence, drugi se pa lečijo z njo doma, kjer pridno pijo to priljubljeno mineralno vodo. Pa tudi zdravi radi segajo po nji, gladi v hudi vročini, ki je pomešana z vinom v obliki brizganca ali pa tudi čista zelo dobrodošla. Tisoči pijo radensko vodo in večina ve, od kod ta voda izvira, redki pa vedo, kako pride iz zemlje v steklenice.

Pridobivanje radenske vode, odnosno izkoriščanje treh zdravilnih vrelcev v Slatini - Radenci je dokaj rentabilno podjetje. Narava v splošnem ni posebno radodarna, posebno tam ne, kjer ni človek v borbi za obstanek večino njenih bogastev že iztrgal. V našem primeru je pa napravila izjemo. Zdravilna voda, ki poimeni za lastnika zemljišča, na katerem so vrelci, neusahljiv vir dohodka, vnaša kar sama iz nedrži, drugače skope matere zemlje in je v pravem pomenu molzna krava. Žal pa molzejo to kravico samo izvoljeni, drugi pa morajo mleko kupovati. Kako nastane iz navadne vode mineralna in zdravilna, vedo natančneje povedati učeni možje. Za lajka to tudi ni važno. Glavno je, da žubori iz zemlje zdravilna voda, katero človek s pridom pije ali pa se kopije v nji, da mu odleže, če ima preveliko srce.

V Slatini - Radenci izkoriščajo kot rečeno tri vrelce mineralne vode, katere pošljejo letno na vse strani okrog tri milijone steklenic. Če računamo, da imajo lastnici, vdova g. Viljenkova in njena hči, poročena Höhn, od vsake steklenice 50 parov čistega debička, dobimo lepe denarce. Seveda so tudi režijski stroški veliki. Navzlic temu pa da radodarna mati zemlja dvema vse časti vrednima danama vsako leto mnogo, ne da bi zahtevala za svoje velikodušnost kakršnokoli nagrado ali odškodnino. V poletnih mesecih napolnijo in odpošljejo dnevno 20 do 25.000 steklenic, jeseni, pozimi in spomladi pa seveda znatno manj. Zanimivo je gledati, kako črpajo mineralno vodo iz vrelca in polnijo z njo steklenice.

Dijaki so napadca zasledovali, vendar je ta že odnesel pete. O napadu je bila obveščena tudi policija, ki je takoj mobilizirala večje število uradnikov in preiskala ves gozd, vendar tudi brez uspeha.

Kakor sta izpovedali Hauptmanovi, je bil napadalec velike, sloke postave, suhega in podolgastega obraza. Obleden je bil v rujavu, dobro ohranjeno obleko, v roki je imel sportno čepico. Govoril je slabo hrvaški. Policija domneva, da gre za tuca.

Blizu vasi Vrba pri Lescah na Gorenjskem se je v torek jutraj okoli 8 pripetila težka avtomobilska nesreča, ki je zahtevala človeško žrtve. Solastnik elektro-tehničnega podjetja Vojnovič in drug na Glincah g. Anton Justin je s svojo ženo Marijo napravil izlet na Gorenjsko. Med vožnjo je imel defekt in zato je prenočil na Selu pri Zirovnici pri gostilničarju Osvoldu. Včeraj jutraj pa je pokvarjen avtomobil prikloplil na avto nekega svojega znanca in tako so se peljali proti Ljubljani. Toda nesreča nikoli ne počiva. Na poti iz Zirovnice proti Lescah se je vrv nenadoma odvezala in avtomobil je zavil v obcestni jarek ter se prevrnil. Pri padcu sta prišla Justin in njegova žena pod voz in sta bila težko poškodovana. Oba so morali prepeljati v bolnico z rešilnim avtom iz Kranja. Justinova je bila samo laž, je poškodovana in je včeraj bolnico že lahko zapustila, dočim je mož težkim notranjim poškodbam davi okoli 11. v bolnici podlegel.

Na Vodnikovem trgu sedaj poleti zopet pridno poslujejo žeparji. Včeraj se je na policijski zopet javila okradena žrtve. Posestnikov ženi Naži Hren je nekdo na trgu izmaknil naglavno ruto, v kateri je imela 400 Din. — Posestnikov in mizarke-mu mojstru Alojziju Dragarju je nekdo v Cigaletovi ulici 1. izmaknil 800 Din vredno kolo. — Gostilničarka Albina Bazar je policijski prijavila, da ji je v noči od 1. na 2. t. m. nekdo z gostilniškega vrta v Zgornji Šiški izmaknil kroglo za balinanje, vredne 400 Din.

Kolodvor je k sreči blizu in tako prevajanje polnih in praznih steklenic ne dela posebnih preglavic. Za prevoz ima podjetje en tovorni avtomobil in en manjši traktor, ki vlačita za seboj velik voz v obliki vagončka ali pa kar dva navadna voza. Poleg tega najame podjetje v času največjega povpraševanja po radenski vodi tudi privatne voznike, da vozijo polne steklenice na kolodvor. Gostilničarji in drugi interesi iz bližnjih krajev hodijo s tovorinimi avtomobili ali vozovi kar sami po mineralno vodo ali pa se domenijo, da jo pripelje eden tudi drugim in tako se režijski stroški znižajo.

Izkoriščanje treh vrelcev je lastnicima zdravilišča Slatina - Radenci glavni vir dohodka in v tem tiči pravi vzrok, da je kapaciteta zdravilišča samesa glede na izbrano zdravilno vodo še vedno premajhna in da so investicije dasi znatne, odločno nezadostne. Zdravilišče seveda ni m ne more biti niti približno tako rentabilno, kakor je izkoriščanje vrelcev, toda to bi ne smel biti vzrok, da se zdravilišče naprave ne razširijo in modernizirajo tako da bi bilo zdraviljenje z radensko vodo dostopno znatno večjemu številu trpečih, kakor je zdaj. In še nekaj je, kar bi bilo treba vsaj deloma upoštevati. V sedanjih razmerah je radensko zdravilišče dostopno samo ljudem, ki lahko plačajo dnevno 120 do 130 Din. Z malo dobre volje in razumevanja za trpečega bližnjega bi se pa dala morda odpreti vsaj ozka vratica v zdravilišče tudi bolnim ljudem, ki z denarjem niso preveč obloženi. Saj so tudi tak potrebni zdraviljenja, morda še bolj nego premožni, ki lahko plačajo, kolikor se od njih zahteva.

Oboje naj bi lastnici zdravilišča blagohotno upoštevali in mnogi bi jima bili hvaležni. Saj je samo golo naključje, da vre zdravilna voda iz zemlje baš tam v poročju Mure in ne kje drugje.

Ker smo že pri Slatini - Radenci, »koko« smo na prijazen hriček h kapeli, kamor jo mahne rad vsak bolnik, če le ni priklenjen na posteljo in stol. Pa ne da bi se kdo ustrašil, misleč, da bo sledilo dolgo-vezno opisovanje Kapele, vinogradov na vseh straneh in znamenite gostilne pod vrhom hriba. Ne, samo k cerkvi in vrh hriba stopimo. Mariji Magdaleni je posvečena in nad sto let že zre na nehanje vernih ljudi pod seboj. Zada na zunanji strani so vzdane tri kamnite plošče, na srednji je napis v latinščini, na obeh strankah pa čitamo:

»Tū pōzhivajo Visokovredni Gospod Martin Kautahitsh. Oni so bili Sazhetek Puvanja tote Zirkvi rojeni 1 ga Novembra 735 totī Sveit sapustili 8ga Jannera 1826 Bog nym dai nebeski Lon.«

Tuje k spomini Visokovrednega Gospoda Andreasa Kautahitsh keriga svon Hvalo popeva ino na kerega vsigarsbni Farmester sahvaeshno smisliti ma.

Roleni 30ga Novembra 1752 v Grazi svojo shivilenle sklenili sojo 30ga Junny 1826.

Prosmo vsi Boga naj on nyih polona.«

Takele spomenike iz naše preteklosti bi bilo treba zbrati in ohraniti.

Beležnica

KOLEDAR

Danes: Četrtek, 3. julija 1930, katoličani: Helijodor, pravoslavni: 20. junija, Naum.

DANASJNE PRIREDITVE

Kino Matica: Dekle, ki se hoče poročiti.

Kino Ideal: Rumena lilija.

DEJURNE LEKARNE

Danes: Piccoli, Dupajška cesta, Bakarčič, Sv. Jakoba trg.

Paviljon

— Tiba sveta maša zadušnica za pokojni akademikom g. Urošem Turkom se bo brala v soboto dne 5. t. m. ob 9. uri v frančiškanski cerkvi v Ljubljani, o čemer se obveščajo stem sorodniki, znanci in prijatelji pokojnikovi in pokojnikove družine.

Koliko je stala Italijo vojna

Poseben oddelek italijanske statistične centralne je dobil nalogo, naj izračuna, koliko je stala Italijo svetovna vojna. Uradniki so se z vso vnemo lotili dela in zbrali so zelo zanimive podatke.

Zčetkom svetovne vojne je imela Italija 12.133.460 za vojaško službo sposobnih moških. Od teh jih je mobilizirala 5.500.000 ali 45,3%. V Franciji je bilo mobiliziranih 59,4%, v Angliji pa 39,2%. Italija je imela 682.000 mrtvih, to se pravi 11,9% vseh mobiliziranih. Invalidov, ki imajo po zakonu pravico do invalidnine, je v Italiji 458.307. V Franciji je umrlo 5000 italijanskih vojakov in 229 garibaldincev. Gmotna škoda, katero je prizadela Italiji svetovna vojna, se cení na 13.664 milijonov lir. Poleg tega je utrpela Italija 11 in pol milijarde lir škode pri svoji mornarici. V celoti je stala svetovna vojna Italijo 229 milijard lir, kar znaša polovico vsega sedanjega italijanskega narodnega imetja.

Iz zakonskega rai.

Žena: Če mi ne kupiš tega nakita, umrem od žalosti in pogreb te bo stal mnogo več.

Mož: To je sicer res, toda to bi bil zadnji izdelek.

Bolnik je vrtlog v roki...

Profesor: Da, da, draga moja, Spantacel, to so bili vojski!

Kuharica: Vole, gospod, meni so naši kanonirji bolj všeč.

Dnevne vesti

— Promocije. V ponedeljek so promovirali na zagrebški univerzi za doktorje prava diplomirani pravnik Adam Kramer, Fedor Šaj in Vladimir Topol, za doktorje medicine Anton Travirka, Bogomir Magaina in Bogoljub Pagon, za doktorje medicine veterinarske pa sreski veterinar v Arangelovcu Josip Kucei, sreski veterinar v Novski Ivan Venko in veterinarski svetnik pri okrajnem glavarstvu v Ljubljani Josip Čeh.

— Razpisane službe. V bolnici v Ogu-linu je razpisano mesto sekundarnega zdravnika. Prošnje je treba vložiti pri banski upravi savske banovine do 10. t. m. V državni bolnici v Novem Sadu je razpisano mesto sekundarnega zdravnika. Prošnje je treba vložiti do 12. t. m. V občini Knežev vinogradi je razpisano mesto okrožnega veterinarja. Prošnje je treba poslati načelstvu dardjanskega sresa do 16. julija. Razpisan je natečaj za direktorja državnega posestva »Topolo-vac«. Prošnje je treba poslati oddelku katastrov in državnih posestev do 1. av-gusta. Prosilci morajo navesti, koliko za-btevajo plače.

— Zakon o zemljiških knjigah. »Služ-bene Novine« št. 146 z dne 1. t. m. objav-ljajo zakon o zemljiških knjigah.

— Dovoljena javna praksa. Z odlo-ko ministrstva javnih del je dovoljena inženjerju Borislavu Likariju iz Ljubljane javna praksa na vsem ozemlju naše dr-žave, specijelno v stroki strojne inž-nerstva.

— Konkursi v naši državi. V juniju je bilo v naši državi 37 konkurzov, lani v juniju pa 105. Od tega odpade na Hrvat-sko in Slavonijo 1, na Srbijo in Črno goro 1, na Vojvodino 4. Od začetka leta do konca junija je bilo 405 konkurzov (lani v istem času 610) in sicer v Hrvatski in Sla-voniji 38, v Srbiji in Črni gori 262, v Slo-veniji in Dalmaciji 58, v Bosni in Herce-govini 10, v Vojvodini 37. Prisilnih po-ravnav izven konkurza je bilo v juniju 19 in sicer v Hrvatski in Slavoniji 9, v Srbiji in Črni gori 2, v Sloveniji in Dalmaciji 1, v Bosni in Hercegovini 1 in v Vojvodini 6.

— Natečaj za rezervne oficirje. Komanda obmejnih čet v Skoplju potrebuje za popolnitev vodniških mest več rezervnih oficirjev. Reflektanti morajo biti rezervni pehotni poročniki ali podporočniki, stari največ 32 let, in neženjeni. Imeti morajo priporočilno oceno z zadnjih orožnih val in dobro oceno v dosednji službi. Prošnje je treba poslati štabu obmejnih čet v Skoplju do 15. t. m.

— Časopis za pošto, brzojav, telefon in radio. V Beogradu je začel izhajati časopi-s za pošto, brzojav, telefon in radio. Ime-nuje se »Naša pošta«, urejatelja ga dr. Pe-ro Soć in Milutin Vujadinović. Doslej je izšlo šest števk, prvih pet v skupni iz-daji.

— Sprejem otrok v gluhonemnico. V gluhonemnico v Ljubljani se sprejmejo v začetku šolskega leta 1930-31 gluhonemi otroci na prošnjo staršev ali njih namest-nikov. Prošnje, katerim je treba priložiti rojstni list, potrdilo o cepilnih kozah, zdravniško izpričevalo, domovinski list in morebitni izkaz o imovini, je poslati rav-nateljstvu zavoda do 15. t. m.

— Razpust podružnice. Po sklepu Zveze živilskih delavcev Jugoslavije v Ljubljani in na predlog podružnice mesarjev v Ljub-ljani se ista z 11. junijem razpušča.

— Državna pletarska šola v Ptuiju je imela v preteklem šolskem letu skupno 43 učencev in učenk, od teh 22 rednih v I. let-niku in 7 v II. letniku. Z odličnim uspehom so izdelali 4. prav dobrih 12, 2 dobrih 10, padli so trije. Vsi absolventi II. letnika so postali pletarski pomočniki. Razstava njih izdelkov in risb je odprta v nedeljo 6. in ponedeljek 7. t. m. od 8. do 18. ure v šolskih prostorih v Ptuiju, na Skritem 1. Vpisovanje v I. letnik se je pričelo in traja do vključno 25. avgusta. Reden pouk se prične 1. septembra.

— Poplave v Črni gori. Po silnih nalivih je bila te dni vsa Treputac v Črni gori poplavljen. Škoda znaša okoli 200.000 D.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da ni pričakovati nobenih izprememb. Včeraj je bilo lepo samo v Ljubljani, Mariboru in Sarajevu, drugod pa bolj ali manj oblačno. Najvišja temperatura je znašala v Beo-gradu in Splitu 28, v Sarajevu in Skoplju 30, v Zagrebu 28, v Ljubljani 27, v Mari-boru 26 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 761,3 mm, temperatura je znašala 16 stopinj.

— Velik požar v travniški olini v Vars-žduhu. Včeraj jutraj okoli 4. je začelo go-reti v travniški olini Josipa Kranjca v Va-ržduhu. K sreči je začel domači pes čuvati tuhti in je tako opozoril domače na pre-točno nevarnost. Kljub temu se je ogenj naglo razširil. Poklicani gasilci so po na-pornem gašenju požar popolnoma zaječili in preprečili, da ni travniška pogorela do tal. Škoda znaša okoli pol milijona dinar-jev, je pa deloma krita z zavarovalnico. Kako je požar nastal, še ni ugotovljeno.

— Obsodba dvakratnega morilca. Pred sodiščem v Banjaški se je že drugi zago-varjal zaradi dvojnega umora Ahmeti Mi-hajlo Štekočev iz Črne Roke pri Bosan-skem Novcu. Dne 13. junija 1928 je v Sa-baži umoril trgovca Avda Tadića, 9. no-vembra 1928 pa je umoril znanega boga-tarja, trgovca Hadžija Semiza iz Bosanske-ga Novca. V preiskavi je obtoženec oba umora priznal. Tadića je ubil zato, ker mu je nekdo očital, da je avstrijski špiun. Ubil ga je v trgovini, katero je potem za-kljenil. S Semizom se je sprijaznil zaradi neke kupčije. Prodajal mu je bil 35 kg pšenice. Semiza pa mu je plačal samo 30 kg. To ga je tako užejilo, da ga je s sekuro ubil, mu vzel denar in pobegnil. Na dvorišču je pozabil svojo žago. Ko je bil prišel po-novič iskat, so ga prišli. Pri razpravi Šte-kočev umor sicer ni tačil, izgovarjal pa se je, da se nikdar ne spominja. Govoril je precej zmedeno in dejal, da ga vedno pre-

ganjajo krave, voli in druge živali. Sodni izvedenci iz Stenjevca in člani glavnega sanitetskega sveta si niso bili edini glede obtoženčeve duševnosti. Dva zdravnika sta ga smatrala odgovornim za dejanje, dva sta pa dejala, da je prismojen. Sodišče je bilo pa mnenja, da je Štekočev od-govoren za svoja dejanja in ga je obsodilo na 20 let ječe ter izgubo častnih pravic.

— Krvav zločin. V nedeljo zvečer je v Gložanju v Vojvodini v gostilni kvartala večja družba, med drugimi tudi vrvar An-drej Gašpar. Sreča mu ni bila mila, iz-gubljal je vedno več in začel se je razbur-jati. Med kvartači je nastal prepri, nena-doma pa je Gašpar potegnil iz žepa samo-kres in začel divje streljati okoli sebe. Najprej je pomeril na svojega starega so-vražnika Miho Anuša, samokres pa mu je k sreči odpovedal, na kar je začel Anuša bežati. Gašpar je hotel za njim, pa ga je gostilničarka zadržala. To je bila njena ne-sreča. Gašpar je pomeril nanjo in jo dva-krat ustrelil v trebuh. Težko ranjena se je nesrečnica zgrudila. Tretja krogla je za-dela v sobi sedečega Mihajla Kukučko, četrti je pa opazila na tleh ležečo gostil-ničarko. Občinski blaginik Jovo Bodjan-ski je hotel nasilneža razorožiti, med ru-vanjem ga je Gašpar obstrlel na roki. Orožniki so zločinca le s težavo ukroti-li in zvezali. Izročili so ga sodišču. Težko ranjeno gostilničarko in druge so morali prepeljati v bolnico v Novi Sad.

Iz Ljubljane

—lj Trgovine na dan slovenskih apo-stolov Cirila in Metoda dne 5. julija bo-do zaprte samo v času med slovesno službo božjo to je od 10. do 11. dopoldne. Načelstvo Gremija trgovcev v Ljubljani.

—lj »Barjanski kralji« umrl. Davi je v visoki starosti 81. let umrl v Kladzni ulici v Krakovem trgovec in posestnik g. An-ton Brglez, ki ga je vse Barje, Gmajna, Trnovo in Krakovo poznalo pod gornjim imenom zaradi mnogih parcel, ki jih je imel na Barju, odkoder se je pred leti pre-selil v mesto in si kupil hišo v Krakovem. S tem uglednim in do skrajnih moči marljivim gospodarjem je trnovska fara zopet izgubila tipičnega zastopnika stare Šole, ko je bilo velik del Ljubljancev še kmetov. Izginili bodo kakor pred napredkom modernega mesta izginjajo stare kmečke domačije na periferiji, z njimi pa beže tudi stari običaji in intimna poezija Ljub-ljanskih predmestij z njivami in vrtovi. Sorodnikom naše sožalje, pokojniku pa po dolgi letih težkega dela miren počitek!

—lj Naša realka v luči statistike. Ravnateljstvo državne realke v Ljubljani je iz-dalo »Izvestje za šolsko leto 1929-30«, iz katerega posnemamo, da je bilo v začetku šolskega leta na realki 817 učencev in 14 učenk, med letom jih je vstopilo 9 in iz-stopilo 46, tako da je bilo koncem šol-skega leta 780 učencev in 14 učenk. Od teh je bilo novincev 672 učencev in 12 učenk, ponavljajcev pa 108 učencev in 2 učenki. Srbov, Hrvatov in Slovencev je bilo 771 učencev in 13 učenk, Rusov dva učenca in ena učenka, dva sta bila Čeho-slovaki, 4 Nemci in 1 Anglež.

—lj Posestnikom in posestnicam v Rož-ni dolini! V nedeljo 6. t. m. je naš praznik, praznik vseh zlatih Rožnodolincev. Proslavili bomo 25letnico »Oleševalevega društva«, ki se je v teku tega četrtsto-letja pridobilo za celo Rožno dolino ne-mišljivih zaslug, katerih mu ne more nihče odrekati. Odkrili bomo ta dan spominskih plošč na čast prvemu odboru našega društva, na čast onim možem, ki so prvi s svojo neustrašenostjo in vztrajnostjo za-čeli spreminjati nekdanje močvirje v lične domove in lepe vrtove. Da bo proslava, katere se bo udeležilo mnogo tujcev, po-sebno Ljubljancev, res v čast Rožni do-lini, Vas vliudno prosim odbor Oleševaleve-ga društva, da 1.) osnažite ceste in troto-rije, 2.) razobesite zastave že v soboto popoldne, 3.) okrasite okna s cvetličami in 4.) da razsvetlite okna povodom bakljade v soboto zvečer.

—lj Uradne ure pri SPD. SPD poroča, da so odslej naprej uradne ure v pisarni od 8. do 12. in od 3. do 7.

—lj Izlet Trgovskega društva »Mer-kur«. Trgovsko društvo »Merkur« za »Slo-venijo, tu, priredi ob lepem vremenu za svoje članstvo ter prijatelje društva v ne-deljo dne 6. t. m. zelo zanimiv poučen izlet na Lesno brdo pri Vrhniki, kjer si bodo izletniki ogledali v graščini Golob vzorno urejeno perutinarstvo. Po ogledu peš ene ure hoda na Vrhniko. Kosilo v priznani gostilni »pri Nacetu«. Udeleženci se zbirajo na glavnem kolodvoru pred odhodom ju-tranjega vlaka na Vrhniko ob 7.50. Po-vratek poljubno.

—lj Nesreča. Pri nakladanju sena je padel 17letni posestnikov sin Janez Zakotnik tako nesrečno z voza, da si je zlomil levo nogo. Prepeljali so ga v bolnico.

—lj Obrestovanje pri Mestni hranilnici. Mestna hranilnica ljubljanska naznanja, da bo obrestovala v tekočem računu vloge, vezane na odpoved, počenši s 1. julijem, največ po 6 1/2 %.

—lj Kresni večer s plesom priredil Sokol Siska v soboto 5. t. m. v Bellevueju. Sode-lovala bosta godba Sokola I. in Citalniški pevski zbor.

Iz Celja

—lj Celjske pevsko društvo zapoje v petek zvečer, dne 4. julija pri kresu, ki ga daje podružnica CMD, na Starem gradu, par plesov. Zato sklenjenjem za neoc-vl četrtek zvečer ob pol 21. (pol 9.) pevsko vajo za mesni šbor. Pridite vso in točno! Prevodnja.

—lj Izgubljene in najdene. Ivana Lipi-ček iz Zavedne je izgubil predvčerajš-njem zvečer v mestu 100 dinarski banko-vec. Lina Lovišev iz Rastavice ulice je izgubila 20 t. m. Mača po Kralja Petra pletil in Glavnam trgu, rjava denarnica s 1180 Din. Franciška Kačeva je našla v Aleksandrovi ulici srebrno tula zastopnico s vgraviranim napisom »Kavkaz. K. vra-

Kosti prvega človeka iščejo

Ekspedicija ameriškega učenjaka dr. Andrews v zibelko človeštva puš-čavo Gobi

Iskanje pradedov pekinskega človeka ter krajev, kjer se je razprostiral vrt Eden in kjer je tekla po mnenju pa-leontologov zibelka človeštva, to je na-men ekspedicije, katero vodi dr. Roy Chapman Andrews. O tej ekspediciji smo kratko že poročali. Napotila se je iz Pekinga. Njen cilj je puščava Gobi v Mongoliji. Ekspedicija bo iskala oka-menela okostja ljudi, živečih pred epo-ho, označeno s imenom Simantropus Pekinensis. S tem znanstvenim imenom se označuje možki ali ženska, katerega odnosa katere okamenelo lobanjo so našli lani na kraju, oddaljenem od Pe-kinga okrog 40 milj. Predno se je na-potil s štirimi tovornimi avtomobili v puščavo, je dr. Andrews, vodilni ravnatelj slavnega znanstvenega zavoda Amerikan Museum of Natural History, izjavil, da se je mongolski sel, kate-rega je poslal v puščavo vrnil z vestjo o neznatem jezuru, ob katerem je mno-go okamenelih kosti.

Dr. Andrews je prepričan, da najde v teh krajih ostanke ljudi, ki so živeli v dobi pred pekinskim človekom ali približno pred milijonom let. Zemeljske plasti datirajo tam iz pliocenove dobe, katere začetek sega 6 milijonov let na-zaj. Sedanja ekspedicija je peta in zad-nja, katero financira omenjena ameri-ška znanstvena ustanova. Če se ne po-sreči najti sledov prvega človeka, bo-do nadaljne poskuse opustili. Glavna naloga dr. Andrewsja je iskati. Z neka-terimi pomočniki je že dokazal, da se najdejo v Mongoliji najstarejše okame-nine človeških in tudi živalskih kosti. Označil je tudi kraj, kjer je največ teh okamenin. Po njegovem mnenju je v dobi tistem kraju dovolj gradiva za vse bodoče ekspedicije v prihodnjih 50 letih.

Ameriški muzej je že lani organizi-ral slično ekspedicijo, ki se je pa izja-lovila, ker je Kitajci niso pustili na svo-je ozemlje. Kitajci so zahtevali, da mo-rajo ostati vse v puščavi Gobi najde-ne okamenine na Kitajskem. Dovolili niso niti, da bi napravil ameriški mu-zej odtise. Najboljše skupina je znana pod imenom Cultural Society, zveza, za katero pred letom dni še ni-hče ni vedel in katere znanstveni in-teres je dvomljiv. Dr. Andrews se je ho-tel pogajati neposredno s kitajsko vla-do ne glede na dvomljivo znanstveno društvo glede dovoljenja za izvoz oka-menin, toda dovoljenja ni dobil.

Ta čas so pa vplivale na Kitajsko vlado druge domače znanstvene orga-nizacije, katerim se je posrečilo izpo-slovati kompromis. Temelj pogodbe je v tem, da vzame dr. Andrews s seboj kitajskega sodelavca in sprejme v eks-pedicijo nekaj kitajskih učenjakov. Se-veda je pa zelo dvomljivo, če bodo ki-tajski učenjaki sploh kaj delali. Vse okamenine pošljejo v Ameriko, kjer jih prouči odbor, obstoječ iz ameriških in kitajskih učenjakov. Pozrele napravijo duplikate, katere pošljejo nazaj na Ki-tajsko. Zanimivo je, da je poslal dr. Andrews kitajski vladi odtise vseh do-slej najdenih okamenin in vsi ti dupli-kati leže še zdaj nedotaknjeni v kitaj-skih skladiščih. Dr. Andrews je vedel za bogata ležišča kosti v Mongoliji še predno se je napotil z ekspedicijo v Kaigan, zadnji civilizirani kraj na kon-cu puščave. Predlanski, ko se je vra-čal s tovornimi avtomobili iz puščave Gobi, je našel vzhodno od poti, ki ve-že Kaigan z Urgo, hribovke iz plioceno-ve dobe. To je edina formacija, v ka-teri so se mogli ohraniti ostanke prve-ga človeka. Takrat je bilo na prepoz-no, bi se pečal s serijoznim razisko-vanjem, ker je bil že zapadel sneg. Od Mongolov je dr. Andrews zvedel, da jo daje v puščavi jezero, ob katerem je mnogo okamenelih kosti. Ti Mongo-li so videli ekspedicijo pri delu in so poznali pomen okamenin.

Lani, ko je bila napetost med ame-riškim učenjakom in omenjenim kitaj-skim društvom na višku, je poslal dr. Andrews zanesljivega sla, da poišče dotično jezero. Z neznatno karavano velblodov je prodrl dotični Mongol da-le v puščavo in vrnil se je z vestjo, da je našel jezero in okamenile kosti. V Pekingu je prinesel mnogo okame-nih kosti, o katerih so učenjaki ugot-o-vili, da so ostanke predhistoričnega ži-vača, velbloda, morskega lava in drugih živali, ki znanosti še niso bile znane in ki bodo preiskane pozneje. In do tega jezera hoče zdaj prodreti dr. Andrews. Ker tovorni avtomobili niso prija-

godeni vožnji po peščeni puščavi, so napravili za rite bazo na meji med tr-dim in mehkim peskom. To je okrog 400 milj od Kaigana proti vzhodu od poti, ki veže Kaigan z Urgo. Tam čaka že 40 velblodov, na katerih bo ekspe-dicija nadaljevala svojo pot. Prvič se ustavi pri jezeru in po površnem ogle-du bregov krene v gore, ki se dvigajo na eni strani jezera, da poišče gorske kotline in jame, v katerih so se utegni-le ohraniti razmeroma majhne kosti predhistoričnega človeka. Samo na ta-kih krajih so lahko ušle pozornosti zve-rij in vodi, ki bi jih bila sicer odnesla. Dr. Andrews je trdno prepričan, da se mu bo posrečilo najti ostanke prvega člo-veka. Ozemlje je bilo nedvomno po-gozdeno in v okolici je bilo mnogo vo-de, kajti naši so tudi bobrove kosti. Tu je bil po mnenju učenjakov rojen prvi človek.

Pred odhodom je dr. Andrews iz-javil, da ima malo upanja, da bi našel v Mongoliji vez med opico in člove-ko. Sicer bo pa uspeh ekspedicije po-poln že, če najde ostanke prvega člo-veka. Ekspedicija namerava znova po-setiti kraj prejšnjih izkopnin. Pred dve-ma letoma je našel dr. Granger kosti iz prednje in zadnje noge mastodonta, ležeče 25 čevljev druga od druge. Med njimi je našel peto tega ogromnega telesa. Petna kost je bila tako velika, da je niso mogli dvigniti in odnesti. Se-danja ekspedicija bo skušala to kost najti in odnesti. Dr. Granger trdi, da bo s tem dokazano, da so živlele v pra-veku v teh krajih ogromne živali.

Mongolski sel, ki je našel jezero, bo vodil kot glavni vodja ekspedicijo do baze, kjer ostanejo tovorni avtomobili. Med udeleženci ekspedicije ni nobene-ga topografa. Ekspedicija ne bo nikoli nad pet dni brez zveze z zunanjim sve-tom. Razbojnikov se ekspediciji ne bo treba bati, ker jih v krajih med Kaigan-om in Urgo navadno ni. Poleg dr. Andrewsja so znani kot raziskovalci zi-belke človeštva dr. Granger, Thomp-son in Young. Vsi so imeli na ekspedi-cijah v Mongoliji srečo, ker so našli okamenile kosti največjega sesalca in mnogo ostankov drugih predhistorič-nih živali, ki pomagajo zdaj učenjakom pisati biološko zgodovino sveta.

Originalen klub

Originalne klube ustanavljajo samo v deželi, kjer ni pomanjkanja denarja. Še manj pa veselja do raznih budalosti. Med najoriginalnejše klube spada ne-dvomno v Newyorku ustanovljeni klub za mrtve proglase. Članje tega kluba lahko postanejo vojaki, ki se dolgo niso vrnili z bojišča in so bili proglašeni za mrtve, ali pa taki, ki so prišli pomoto-ma v seznanj padlih.

Pri svoji romantični zanimivosti ima pa klub tudi praktične cilje. Svojem članom nudi pravno pomoč v procesih z zavarovalnicami, ki so zahtevale po-povratku dozdnevno padlega od njego-vih sorodnikov vplačilo zaostalih obro-kov. Takih pravd je v Ameriki mnogo.

Smrt

se da napovedati?

Znani enajstletni astrolog Edmund Herz je predaval te dni na Dunaju o tem, kako se da na temelju astroloških ra-čunov doleteti bližnjo bodočnost po-ljubnega človeka. Astrolog je pojasnje-val kozmične vzroke, iz katerih izvira možnost točnega setavljanja heroskopov in za primer je navedel zanimiv dogo-dek, ki se je pripetil pred štirimi leti.

Nekega Dunajčana je zadela 20. ja-nuarja 1926 v tramvaju kapa. Takrat je sestavil Herz horoskop, v katerem slu-žijo za podlago podatki o neizgovor, ne pa o rojstvu. Stanje dotičnega Dunaj-čana se je vidno boljšalo in profesor ka-nike, na kateri se je bojniki ločili, je čez nekaj dni dovolil njegovi ženi vzeti ino-ža v domačo oskrbo. Astrolog je pa iz-računal, da se bo 10. februarja bolniko-vo stanje močno poslabšalo in da bo med 11. in 12. februarjem umrl. O svoji ugotovitvi je obvestil profesorja, ki je obdržal bolnika na kliniki. In astrolo-gova napoved se je res izpolnila. Bol-nik je 11. februarja umrl.

Oče in sinček.

Oče zaloti sinčka, ko kadi slivaj cigareto. Ves ogorčen zakriči: — Pa-glavec, ali si me videl, da bi bil v tvojih letih že kadilec?

Avgustus Muir:

Krog zločinov

Roman

— Hm. Zelo neprevidni — zelo, zelo neprevidni, — je zamrmral nekame posebno zadovoljen. Ozrl se je lokavo na Molly in znova se je obrnil k oknu. — Koga pa mislite, Bill? — je vprašal George in pogledal čez Eastwoodovo ramo. — Dr. Draytona? Mislite, da je nepreviden, ker nima zagrnenih oken, ka-li?

Eastwood je vzdihnil, odložil daljnogled in popil kavo.

— Nocoj sem vas hotel povabiti na zabavo, dragi moj. Bojim se pa, da bova morala to reč odgoditi. — Na tlačil si je pipo z virginskim tobakom iz velikega mehurja. — Da ne pozabim, ali mi niste pravili, da ima dr. Drayton za asistenta grbastega moža, človeka, ki ga redko vidiš?

— Ne, profesor Caspian ga ima.

— Ah, seveda! Eastwood je s pipo v ustih in gorečo vžigalico obmolnil. Njegove oči so bile brez izraza, njegove misli so blodile drugod. — Seveda! Pri Caspianu je zaposlen — pri Caspianu. Kaj sem dejal?

Vžigalica je dogorela. Vrgel jo je v peč in se poslovil od Georga in Molly s kratkim »lahko noč«.

— Kaj sem vam pravil? — se je smejal George. — Kako morejo trpeti Billa v Scotlandu Yardu, mi ne gre v glavo. Pravijo, da je najnevarnejši v tem stanju pozabljenosti. Vse kaže, da gre zdaj za resno zadevo. Najvišja kazen za ponarejanje denarja je menda 14 let ječe. Kdor pomaga ponarejati ali zavaja ponarejalce, ga zadene enaka kazen. Lepi izgledi za nekoga.

Vzel je njeno prazno skodelico in jo postavil na mizo. Na zvoniku cerkve sv. Petra je bila ura devet. Udarci kladiva so se razbegali daleč po okolici. Ob pol desetih jo bo čakala Julija Farrova. Zato se je Molly poslovila.

— Spremit vas grem, — se je ponudil George in odšla sta po stopnicah. Ko sta prispela na trg, nista opazila moža, ki je skočil v trgovino s starijami. Videla tudi nista, da je dotični mož takoj zopet stopil iz trgovine in jima sledil korak za korakom, ko sta se polagoma blizala glavni ulici.

»To je vaša edina rešitev!«

Molly se je napotila na sestanek peš. Taxi je stal več, nego si je mogla dovoliti, a omnibus je bil preveč razsvetljen, da bi mogla tvegati vožnjo v njem. London je veliko mesto, lahko bi pa bilo tudi majhno. Previdnost je bila že preizkušena ob srečanju z Eastwoodom in Molly je sklenila biti še oprez-

nejša. Ko je zavila okrog vogala hiše Arnesly Court, se je spomnila navodil Julije Farrove:

— Če me ne bo doma, pozvonite in recite slugi pri dvigalu, naj vam odpre moje stanovanje, kjer počakate, da se vrnem.

Molly je spregovorila z možem, ki je imel službo, pa je zmajal z glavo, rekoč:

Mislila, da se še ni vrnila, gospodična. Vrata vam pa takoj odprem — gospodična Farrova mi je telefonirala pred dobro uro. Dejala je, da se bo malo zakasnila in da ji ne smete zameriti, če boste morali malo čakati.

Vstopil je v svojo kajico in prinesel ključ s kartonom, na katerem je bila številka 7. Dvigalo ju je dvignilo v prvo nadstropje in mož je stopil k bogato okrašenim vratom, pozvonil je in potrkal obenem.

— Samo da se prepričam, da se res ni vrnila gospodična.

V stanovanju je bilo vse tiho. Pozvonil je še enkrat, rekoč:

— Morda se je vrnila ta čas, ko sem bil pri telefonu, verjetno pa ni.

Odklenil je vrata in vstopil. Potisnil je roko skozi priprta vrata iz predsobe in prižgal v sobi luč.

— Sedite, gospodična, — je dejal in vstopil v stran, da bi mogla mizo. — Saj se mora takoj vrniti.

Molly je čakala, da je sluga zaloputnil vežna vrata, potem se je pa sesedla v naslanjač. Pod dolgo mizo, na kraju, katerega je mogla šele zdaj dobro videti, je zagledala truplo Viktorja Hallama.

Ta prizor je bil tako grozen, da ji je zastal kri v žilah. Sedela je nepremično in zrla na truplo na preprogi. Eja sam pogled je zadostoval, da je spoznala Hallama. Pariški agent Johna Warnerja, mož, s katerim je bila odnesla v Parizu pete policiji in se srečno vrnila v London. Bil je mrtvaško blede, usta je imel odprta, oči steklene.

Zdelo se ji je, da omedleva, pa se je junaško otresla omedlevice. Ni razmišljala, kaj je počel Viktor Hallam tu ali v kakšni zvezi je bil z Julijo Farrovo. Edina misel, ki ji je rojila po glavi, je bila, da se je zgodilo nekaj groznega. O vzrokih ni razmišljala. Mora nekaj nemudoma ukreniti — toda kaj bi bilo najbolje?

Bila je vsa iz sebe. Groza jo je bila tako pretresla, da še vedela ni, če je Hallam mrtev. Čeprav je bil falot in slepar, vendar je bilo grozno storiti tak konec. Kakor začarana je zrla na izrezljani ročaj bodala. Čudne misli so ji rojile po glavi. Sklenila je poklekati in prepričati se, če Hallamovo srce še utripa. Toda roke so se ji tako tresle, da sama ni vedela, ali srce utripa ali ne.

Darujte za slepce!

Kam vodi verski fanatizem

Sestra se je dala ustreliti, da reši dušo svojega brata iz vic

Tam, kjer je Atlantski ocean najlepši in kjer ima podnebje vse pogoje za ustanovitev raja človeštva, na Kanarskih otokih, se je odigrala nedavno tragedija, ki spominja na najmračnejšo dobo v zgodovini človeštva. V pristaniško mesto Kanarskih otokov Las Palmas, je prispel mož, ki je hotel ustanoviti novo versko sekto. Podlaga njegove vere je bilo občevarjevanje z duhovi umrlih ljudi. Med njegovimi zvestimi učenci je bil tudi sin neke ugledne rodbine. Mladenič je začel oznanjati novo vero med svojimi številnimi sorodniki in v hiši njegovih roditeljev so se sektanti pogosto sestajali.

Nenadom je pa položil pegasti tifuz mladenci v bolniško posteljo. Domači so poklicali namesto zdravnika proroka, kateremu so pripisovali zaradi zveze z onim svetom vsevednost. Prorok je prišel in takoj je ugotovil, da bi bila vsaka pomoč zaman, ker mora mladenič umreti. Potrjim svojem je izjavil, da je mladenci tako usojeno. Roditelji so torej resignirali na vsako zdravniško pomoč in zato ni čuda, da so se prorokove besede izpolnile.

Mladeničevi smrti so sledili novi sestanki sektantov v hiši njegovih roditeljev. Priredili so spiritsistično seanco, med katero je dobil medij zvezo z umrlim mladencem in izjavil, da strašno trpi v vica in da bi ga mogla rešiti

groznih muk samo človeška žrtev. En član njegove rodbine bi moral žrtvovati svoje življenje, da bi spremil dušo nesrečnega fantja iz vic v nebasa. S to žrtvijo bi bila rešena vsa rodbina oblasti hudobnega duha, ki se je vgnezdil v njo in ki bo mučil na onem svetu vse njene člane. Take in podobne budalosti je natvezil prorok lahkovernim svojcem umrlega mladenci in posledice žal niso izostale.

Sklican je bil rodbinski svet, da določi, kdo naj se žrtvuje. Žrtve pa ni bilo treba določiti, ker se je starejša sestra umrlega mladenci prostovoljno prijavila. Vse sorodstvo se je svedčano pripravljalo h krvoprelitju. Dekle je šlo pred prostovoljno smrtjo k spovedi in pred oltarjem je tako vroče molila, da se je zdelo vsem čudno. Doma se je pa udala v svojo usodo brez najmanjšega odpora. Svojci so stopili pred njo z revolverji v rokah in začeli streljati. Prva krogla jo je podrla na kolena, druga jo je spravila na tla. Počilo je še več strelcev, dokler ni vdrila v hišo policija, ki je pa našla že vse prestreljeno truplo nesrečnega dekleta. Sledile so aretacije. Roditelji in sorodniki so se dali mirno aretirati, češ, da so izpolnili samo povelje duha. Vsi so morali seveda v zapor, kar pa nesrečnega dekleta ne bi moglo obuditi.

Shakespeare in Michel Angelo

Italijanski učenjak Santi Paladino je izdal nedavno v Rimu knjigo »Shakespeare-psevdonim italijanskega pesnika«, v kateri označuje za avtorja Shakespearejevih dram italijanskega pisatelja iz 17. stoletja Michel Angela. ki je pa imel z genialnim mojstrom skupno samo ime, Michel Angelo je pobegnil l. 1586 pred inkviziciji v London, kjer je bil do l. 1615 arhiyur in prijatelj lorda Peambrocka. V Londonu si je nadel ime Michel Angelo-Florio in stanoval je v hiši, ki je bila last Skota Shakespeara. Ime hišnega gospodarja si je izposodil za psevdonim.

Med številnimi njegovimi rokopisi, shranjenimi v angleškem muzeju, spominja eden presenetljivo na tragedijo Hamleta in ta podobnost je baje privredila Paladini na pravo pot. Michel Angelo-Florio je bival nekaj časa tudi na Danskem, kjer je slišal zgodovinsko povest o Hamletu. Shakespearejevi soneti so posvečeni nekemu W. H. in učenjaki se že davno pripravljajo o identiteti tega neznanca. Santi Paladino pa pravi, da gre za Williama Herberta lorda

Peambrocka, Michel Angelovega pokrovitelja. Trdi tudi, da Shakespeare po Michel Angelovi smrti ni ničesar napisal.

S trditvami italijanskega učenjaka pa v Angliji niso zadovoljni. Angleški strokovnjaki so dokazali, da je bil Michel Angelo-Florio profesor o Oxfordu in domači učitelj v angleški kraljevski rodbini.

Največja radiopostaja na svetu

V Ameriki nameravajo zgraditi največjo oddajno postajo na svetu. Gre za ogromno tehnično delo, v katero bo treba investirati težke milijone. Podjetje financira družba največjih ameriških finančnih magnatov, med njimi je tudi sin slovitega bogataša Rockefellerja.

Nova oddajna postaja, ki bo ogromen nebotičnik, bo obsegala vse naprave brezžičnega brzojava. Prenašala bodo predavanja, koncerte in slike. Američani smatrajo gledanje na daljavo za izum, ki se da že praktično izkoristiti in ni samo teoretična pridobitev moderne tehnike.

Družba je bila ustanovljena že pred leti, imela pa je prvotno namen zgraditi v Newyorku celo vrsto novih zabavišč, kinov in opernih gledališč. Tozadevni načrti pa so se zavlekli tako, da ni prišlo do realizacije. Med tem se je razširil zvočni film po vsem svetu. pa tudi brezžično prenašanje je bilo zelo izpopolnjeno. Zato je družba opustila prvotni načrt in sklenila zgraditi nebotičnik z oddajno postajo. Oddajala, odnosno prenašala bo zvočne filme, poleg tega pa bo imela tudi svoj normalni oddajni repertoar. Istčasno zgradi družba več kinov, ki bodo po svojem obsegu znatno večji od Metropolitan opere v Newyorku.

Novo oddajno postajo in druge naprave bodo gradili približno dve leti. Za podjetje je pripravljenih 400 milijonov dolarjev.

Štiri krone Marije Terezije

V schönbrunnskem gradu na Dunaju so razstavili mnogo spominov na cesarico Marijo Terezijo, ki je umrla pred 150 leti. V katalogu pravijo priveditelji razstave: »Če bi bilo treba določiti stopnjo vrhlin vladajočih žen, bi bila angleška kraljica Elizabeta najbrž slavnejša, ruska carica Katerina lepša, toda Marija Terezija bi odnesla tri krone — junaštva, državniške modrosti in vedre misli.«

Hudomušen čitatelj je pa pripomnil k temu, da ljudstvo zdaj kron ne doli več, da opravljajo ta posel za narodo zgodovinarji, da pa je tri več ko ena, če že ne gre drugače. Mariji Tereziji je dodal isti hudomušnež četrto krono, s staljša habsburško — lotrinskega rodu najslavnejšo. Svojemu možu je bila čudovito zvesta, čeprav je bil staven babjek. Ko je umrl, je dejala Marija Terezija njegovi zadnji ljubici, kneginji Auerspergov: »Ljuba kneginja, izgubili ste mnogo«. Marija Terezija je imela 16 otrok. V katalogu navedenim trem kronam je dodal hudomušnež še četrto — najlepšo krono plodnosti.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakih. Za odgovor znakom! — Na vprašanje brez znakov ne odgovorjamo. — Najmanjši oglaš. Din 5.—

Kuharico

ki zna dobro kuhati iščem za nastop s 15. julijem. Plača 500 Din ter stanovanje in obisk. Natančne ponudbe na Jos. Cop, Vel. Gorica. 1956

Posestvo ali hišo

dobičkanosno, kupim. Obširne pisemne ponudbe na naslov: L. Kvitek, Ruše 22. — Posredovalci izključeni. 1954

Za stavbe

vsakovrsten suh tesan in žagan les, ladijska tla ceno oddaja Fran Šuštar, Dolenjska cesta, telefon 2424. 60/T

Posečajte

hotel-restavracijo

»Mariborski dvor« Oset Prenosišča, garaže, kopalnice, avto 50/T

MODROCE

la afrik močno blago Din 240.— spodnje modroce, mreže, posteljne odeje najcenejše kupite pri

RUDOLF SEVER

Mariljin trg 2

Zahtevajte vzorce! 29/T

Malinovec

z najfinjšim sladkorjem vkuhan, brez vsake kemične primesi, garantirano naraven, se dobi v lekarni Dr. G. Piccoli, Ljubljana. — 1 kg 20.— Din, pri večjem odjemu ceneje. Razpošilja se po pošti in železnici. 58/T

Vsa plesarska in ličarska dela

izvršuje točno, solidno in po konkurenčnih cenah pod garancijo

J. HLEBŠ

pleskarstvo in ličarstvo

Ljubljana, Sv. Petra cesta 33.

REVMAZIZEM

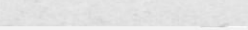
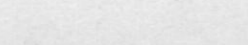
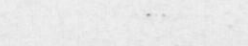
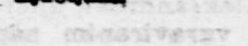
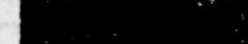
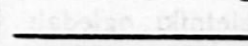
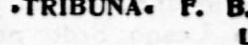
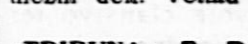
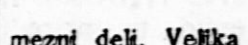
Ishias, zabrekli žile, bolečine v kosteh, zobobol, glavobol itd. zdravi najzanesljiveje Antirheumin, ki si je v kratkem času stekel nebroj priznanja. Cena orig. steklenici 35, poskusni pa 18 Din.

Ferralbiumin

je izredno sredstvo proti malokrvnosti, obči oslabelosti, pomanjkanju teka itd. Cena orig. steklenici 35 Din.

Obe zdravili se dobivata po lekarnah ali pri proizvajalcu: Mr. A. Mrkušič, lekarnar, Konjic, Hercegovina, ki pošlje franco po povzetju 3 orig. steklenice za 105, a 1 za 40 Din. Poskusne 3 steklenice Antirheumina za 65, a 1 za 25 Din. 1921

DVOKOLESA — TEŽA OD 7 KG NAPREJ

Zahvala

Za obilne dokaze iskrenega sočustva vanja povodom težke izgube mojega ljubljene soproga

Antona Adlerja

poštnega poduradnika v p.

se vsem iz dna duše najtopleje zahvaljujem. Posebno pa se zahvaljujem ravnanju in uradništvu zavarovalne družbe »Feniks«, č. č. duhovščini, poštarstvu pevskemu društvu in ostalim g. pevcem za genljivo petje, vsem darovalcem prekrasnih vencev in cvetja ter Vam vsem, ki ste ga v tako častnem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Sv. maša zadušnica se bo brala v ponedeljek 7. julija ob 7. zjutraj v cerkvi Marijinega Oznanjenja.

Ljubljana, dne 3. julija 1930.

Marija Adler